

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji . . .	2,55 zł.
Z odnośnikiem i w agencjach . . .	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnikiem . . .	2,80 "
Kwartalnie w ekspedycji . . .	7,65 "
Na pocztę już z odnośnikiem . . .	8,67 "

Straszną inną wypadki zwałniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu — części kwoty abonamentowej. —

OGŁOSZENIA:

od wiersza 6-cie lam. lub jego miejsce 15 gr.
w dziale ogłoszeniowym, od wiersza mm.
3 lam. lub jego miejsce 40 gr. w dziale
redakcyjnym. Z zagranicą 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9. przed poł.

Czwartek: Feliksa Waleczusza
Piątek: † Ofiarowanie N. M. P.

CHOJNICE, piątek dnia 21. listopada 1930 r.

Słońca wschód 7.32 zachód 15.59
Księżyc wschód 7.38 zach. 15.38

Więści o krótkiej treści

Strajk o charakterze rewolucyjnym

objął Hiszpanję W Barcelonie wynikiły krwawe starcia, 4 osoby zostały zabite, 12 jest rannych Krwawe starcia wydarzyły się również w Sewilji, gdzie wskutek udziału studentów w zaburzeniach zamknięto uniwersytet

Aresztowanie adwokata warszawskiego

Prasa donosi o aresztowaniu w Warszawie na polecenie prokuratora Sądu Okręgowego Sieroszewskiego adwokata Jerzego Fiedorowicza pod zarzutem dokonania nadużyć pieniężnych na szkodę firmy General Motors, której był doradcą prawnym

Samobójstwo oficera

W Stanisławowie zastrzelił się komendant wojskowego szpitala, major Świętochłowski

Posel Korfanty

został, jak twierdzono onegdaj w Katowicach, przewieziony do więzienia tamtejszego Na ulicach przed więzieniem gromadziły się tłumy publiczności, wzywające na cześć Korfantego, zwycięzcy w wyborach na Śląsku

Proces o demonstrację Centrolewu

odbyte w dn 14 września w Warszawie rozpoczął się w dn 19 bm w Warszawie Przed sądem stanęło 10 osób

O wykonanie konkordatu

Rozpoczęły się narady pomiędzy episkopatem a rządem w sprawie wykonania konkordatu

Przygotowania do wywiezienia byłych posłów z Brześcia

Wileńska dyrekcja kolejowa otrzymała polecenie przygotowania dwóch wagonów specjalnych, które mają być w jaknajkrótszym czasie wydezynfekowane, celem dostarczenia ich do Brześcia nad Bugiem Brześć nad Bugiem należy do wileńskiej dyrekcji kolejowej — Red) dla przewiezienia byłych posłów, którzy — jak swego czasu donosiliśmy — mają być rozmieszczeni po więzieniach w tych miastach, gdzie odbędą się przeciw nim rozprawy sądowe

Wielka afera więzienna w Grudziądzu

Z Grudziądza donoszą. Buchalter więzienia karnego w Grudziądzu, Romanowski, uwolnił w dniu wczorajszym jednego z więźniów i zbiegł z nim w niewiadomym kierunku, prawdopodobnie do Prus Wschodnich Romanowski był zaprzyjaźniony z pomocnikiem naczelnika więzienia karnego Mockowem, Rosjaninem, który zajmował to stanowisko pomimo, że swojego czasu był przez władze polskie inwigilowany!?)

W sensacyjną tę aferę jest, zdaje się, wmięszanych kilka osób Władze prokuratorskie wdrożyły energiczne dochodzenia

O aresztowanych redaktorach

Redaktor „Ziemi Chełmińskiej” p Zbigniew Łukaczyński został w związku z wyborami aresztowany po raz trzeci, Redaktora Łukaczyńskiego osadzono w więzieniu w Chełmnie Jako powód aresztowania podano przemówienie p Łukaczyńskiego na wiecach przedwyborczych w Robakowie, Czarzu, w Biełkowie, w Starogardzie i w Korku Ponadto Świecie żąda wydania p Łukaczyńskiego z powodu przemówienia na wiecu Be-Be Nadto przemówienie w Osiu jest również zarejestrowane w karcie dochodzeń przeciw p Ł.

Onegdaj przewieziono red Łukaczyńskiego na rozprawę do Kościerzyny — skąd ma być odstawiony do więzienia śledczego w Toruniu

W więzieniu w Toruniu przebywa dotąd red Piszcz z Wąbrzeźna i członkowie OWP z Nowego Miasta. Leski, Obremski i Pawski

W tamże samem więzieniu oczekuje 16 socjalistów rozprawy sądowej, która odbędzie się dnia 27 bm Osobną grupę więźniów stanowią: b poseł Nehrnię (Chełmża) i sekretarz Zw Zawod Kamiński z Torunia

Łącznie więzienie karno - śledcze w Toruniu otoczyło swą opieką 22 tzw więźniów politycznych Red Stasiaka wypuszczono na wolność

W spóźnionym terminie

W jednym z pism sanacyjnych (Przedświt), ukazało się sprostowanie wiadomości prasy zagranicznej o rokowaniach ministerstwa komunikacji z bankiem francuskim Banque Pays du Nord i firmą Greuzot — Schneider w sprawie udzielenia pożyczki na wykończenie linii węglowej na warunkach koncesji eksploatacyjnej — Sprostowanie oświadcza, że ministerstwo komunikacji mogłoby przyjąć ewentualną pożyczkę tylko na warunkach inwestycyjnych, wobec czego podane w prasie niemieckiej pogłoski nie mają żadnych podstaw realnych

Jaki jest cel tego sprostowania — trudno się domyśleć — Przecież to właśnie prasa sanacyjna podawała przed dwoma miesiącami wiadomości o przybyciu do Polski przedstawiciela powyższych firm francuskich i o ofercie tych firm na podjęcie się wykończenia budowy linii węglowej

Dodano przy tem, że delegat francuski zbierał szczegółowe dane techniczne i gospodarcze, dotyczące linii węglowej

Zaprzeczanie tym wiadomościom obecnie dopiero, kiedy powtórzyła je prasa zagraniczna, jest mocno spóźnione — Niewiadomo też co ma oznaczać zamieszczone w tem sprostowaniu zdanie że ministerstwo komunikacji mogłoby przyjąć dzisiaj pożyczkę zagraniczną na dogodnych warunkach inwestycyjnych — Pożyczkę można zaciągać tylko w gotówce albo w materiałach krótko lub długoterminową — Co rozumieć pod warunkami inwestycyjnymi — niewiadomo — Poza tem zaznaczyć należy, że ministerstwo komunikacji nie może wogóle zaciągać żadnych pożyczek bo nie jest pełnomocnikiem rządu ani przedsiębiorstwem samodzielnym

Do wyborców listy narodowej nr. 4 w całym kraju

Wybory do Sejmu zostały ukończone — Nasza lista Narodowa, mimo niebywałego terroru, dochodzącego do zupełnego uniemożliwienia akcji przedwyborczej, odniosła pełny sukces, wyrażający się w zdobyciu nowych 28 mandatów i przeszedł do pół miliona nowych głosów

Umocniliśmy nasze wpływy w społeczeństwie daliśmy dowód, że — nie licząc sanacji, jako zjawiska przejściowego — jesteśmy najsilniejszym obozem politycznym w Polsce — W ten sposób zrealizowaliśmy w zupełności ten cel polityczny, który postawiliśmy sobie przed obecnymi wyborami, a mianowicie uczyniliśmy poważny krok naprzód w naszym dążeniu do stworzenia z Polski państwa narodowego — W tem dążeniu musimy wzmacniać tylko nasze własne siły, nie oglądając się na przesunięcia cyfrowe wśród innych stronnictw

W ten sposób spełniliśmy połowę naszego zadania wyborczego — Za kilka dni musimy dokonać reszty w wyborach do Senatu

Wybory do Senatu będą miały w obecnej sytuacji tak doniosłe znaczenie, jakiego nie miały żadne dotychczasowe — Partja rządowa uzyskała w wyborach sejmowych bezwzględną większość głosów, co wprawdzie nie wpłynie na stabilizację naszych stosunków wewnętrznych a dla wysuniętego przez tę partję hasła zmiany ustroju jest niewystarczające, co jednak może faktycznie usunąć

kontrolę publiczną nad gospodarką rządu

Spółeczeństwo nie powinno do tego dopuścić, wybierając niezależny Senat, który podejmie i spełni zadanie kontroli gdyby rządowa większość sejmowa od niego chciała się uchylić

Sytuacja dla wyboru takiego Senatu jest lepsza, aniżeli przy wyborach sejmowych — W dużych okręgach nie ginie bezużytecznie tyle głosów, co w małych

Trzeba tylko przełamać bierność społeczeństwa trzeba wskazać mu wybory jako obowiązek narodowy i pouczyć o ich doniosłym znaczeniu — Miliony uprawnionych pod wpływem rozmaitych czynników wstrzymało się od głosowania, co obok innych powszechnie znanych okoliczności zdecydowało o przewadze mandatów stronnictwa rządowego — Na was, wyborcy narodowi, spadł ten obowiązek — Pokrzepieni na duchu pięknym zwycięstwem odniesionem przy wyborach sejmowych poruszcie biernych, natchnijcie odwagą bojaźliwych, przekonajcie zwątpiających natchnijcie szlachetnym idealizmem narodowym ludzi opanowanych chwilowo niskim sobkostwem a ukoronujcie jak zwycięstwo Obozu Narodowego dając państwu niezależny Senat z silnym przedstawicielstwem narodowym

Wszyscy do urn! Śmiało, z ufnością i wiarą w ostateczne zwycięstwo

Stronnictwo Narodowe

Sejm poprzedni — a Sejm obecny

Poniżej podajemy zestawienie wyników wyborów w roku 1928 i 1930, które charakteryzują zmiany w układzie sił

Nazwa stronnictwa	1928	1930
BBWR plus NPR Lewica	127	248
Stronnictwo Narodowe	37	64
P P S	63	24
P S L Piast	21	15
Wyzwolenie	40	15
Stronnictwo Chłopskie	26	18
N P R	14	8
Ch D	18	14
Stapiński	3	—
Żydzi	13	7
Niemcy	19	5
Socjaliści niemieccy	2	—
Ukraińcy i Białorusini	49	21
Komuniści	7	5
Bez przynależności partyjnej	5	—
	444	444

Nowy okólnik ministerstwa skarbu

Ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 13 10 br do izb skarbowych, dyrekcji cel, monopolów, spirytusowego i tytoniowego, straży granicznej i

państw urzędu kontroli ubezpieczeń poleciło aby z dniem 15 listopada zatrzymywały swoim dostawcom należności za dostawy o ile dostawcy zalegają z podatkami

Okólnik ten choć przesłany miesiąc temu nie był podany do wiadomości publicznej lecz w ostatniej chwili zaskoczył nagle dostawców (liczących na terminowe wypłaty) zupełnie tak samo jak restrykcje Banku Polskiego za którymi poszły inne banki

Jednym słowem cios po ciosie spada na nasze i tak chore życie gospodarcze, zwłaszcza, że większość dostawców niewątpliwie zalega z podatkami, tem bardziej, że pomiędzy nimi wielką ilość stanowią rolnicy i huty szklane

Zarządzenie to dzieli płatników podatkowych na 2 kategorie. nieuprzywilejowanych — dostarczających do powyżej wymienionych instytucji i pozostałych — uprzywilejowanych

Zarządzenie min skarbu rujnujące szereg fabryk, przedsiębiorstw handlowych i wielu rolników pociągnie za sobą zwiększenie bezrobocia

Minister pracy musi szykować nowe sumy na nowe zasiłki dla bezrobotnych

Do Polaków Kaszubów!

Cześć Wam i uznanie, Polacy Kaszubi, za to, że tak doskonale dopisaście przy wyborach do Sejmu — Wybory niedzielne były najlepszą odpowiedzią na zachcianki Trawiranusa, który teraz chyba przekonał się, że Pomorze jest polskie, ponieważ wszystkie mandaty poselskie znajdują się w polskich rękach — Za to wielkie zwycięstwo będziemy po wszystkie czasy wdzięczni Panu Bogu i Matce Boskiej, Królowej Polski.

To było najświetniejsze i najpotrzebniejsze zwycięstwo, jakie odnieśliśmy w ubiegłą niedzielę — A drugie?

Drugie nasze zwycięstwo jest to, że zwyciężyła na Pomorzu lista o wyraźnie katolickim charakterze — Kaszuba nie dał się otumaniać obietnicami i przesłasyć groźbami, bo przeszedł dobrą szkołę za czasów pruskich — Ciągła walka z zaborcą zahartowała naszą wolę i uczyniła nasze siły moralne odpornymi na każde zło — Kaszubę nikt nie oszuka i nic nie pokona, jeżeli chodzi o jego przekonanie polityczne i religijne — Ile to naganek urządzało na listę Ludowo — Narodową, ile mówców sprowadzono do agitacji przeciw endecji a wszystkie pociski czy w słowach czy w czynach rzucone rozbiły się o twardą duszę kaszubską dlatego że Kaszuba wiernie i niezłomie trzyma się nauki Kościoła św., który mu nakazuje aby katolicy głosowali na katolickie listy wyborcze — A chociażby aniół z nieba przyszedł ale głosił naukę niezgodną z nauką kościoła św. Kaszuba mu nie uwierzy — Ten piękny i budujący obraz na Kaszubach podziwiają uczeni rodacy na si z innych dzielnic i znaleźli prawdziwą Polskę właśnie na Kaszubach.

I dzięki tej swojej wielkiej zalecie Kaszuba pozostanie też swoim synem Matki Ojczyzny, zarówno kto nią rządzić będzie — Kaszuba odda cesarzowi, co jest cesarskiego ale Bogu, co jest Bożego — Lecz walka jeszcze nie skończyła się — **W niedzielę dnia 23 listopada trzeba głosować do Senatu** — I w Senacie powinni zasiadać kandydaci takiego stronnictwa, którego program jest oparty o zasady prawdziwie katolickie — Nie wystarczy nam tu mężowie, którzy tylko życzliwie będą odnosili się do naszego kościoła i praw jego ale muszą to być ludzie, którzy zapewniają pomysłowość i rozwój Państwu i Kościołowi a więc ludzie, którzy w razie potrzeby będą bronili naszych praw społecznych i religijnych w Państwie naszym — Dopóki istnieje takie stronnictwo wyraźnie katolickie, jest naszym obowiązkiem na jego listę oddać głos — Każdy chyba przyzna, że musielibyśmy się przed całym światem wstydić gdyby w katolickiej Polsce nie było czysto katolickiej partii politycznej — Na Pomorzu jest wyborcza lista prawdziwie katolicka, jest nią lista numer 4, czyli lista Chrześc. Stronnictwa Ludowo Narodowego — Na tę listę głosuje z małemi tylko wyjątkami całe duchowieństwo katolickie — Na tę listę głosujcie i Wy Polacy Kaszubi! Dokażmy ostatecznie że Kaszuby są naprawdę polskie i katolickie i że mieszkańcy tego zakątka nad polskim morzem swojemi przekonaniem i narodowemi i religijnymi dają Rządowi Polskiemu najpewniejszą gwarancję swej stałości i wierności
Ks Krysiński

Jak wyglądają twierdzenia o Str. Nar. po wyniku wyborów

Ze strony BB a w szczególności jego skrzydła tak zwanego zachowawczego (Czas; Dzień Polski Dziennik Poznański; Stowo) od pierwszej chwili po rozpisaniu wyborów rzucono hasło:

— Wybory rozgrywają się tylko między BB a Centrolewem, a wszystko inne będzie starte w wyborach i szkoda tracić głosy na te listy.

Ludzie mają prawo do tego, by im mówiono prawdę — Jeśli ktoś mówi nieprawdę, a okaże się to w właściwej chwili, mają prawo ci, co wierzyli do nieufności i dowymówek — Tak jest i w tym wypadku, tembardziej że obok bezimiennego podawania ustawicznego w dziennikach owych tego hasła, występował z niem także niektórzy harcownicy imiennie.

Między innymi prezes jednej z grup zachowawczych BB p. Józef Wielowiejski, w oświadczeniach ogłoszonych w pismach tego odcisku (Dzień Poz z 28 ubm i Dzień Polski z 29 ubm) twierdził:

„— Przeważająca większość kraju zajęła już dziś pozycję, dzieli się na dwa przeciwne obozy i oparte na dwóch zasadniczo przeciwnych koncepcjach ustrojowych: koncepcji socjalistycznej i koncepcji kapitalistycznej — Jedna zdążyła do państwa opartego na zasadach marksizmu druga do państwa silnego, opartego na zdrowych zasadach gospodarczych i finansowych — Syntetyzują je i symbolizują w tej chwili dwie osoby: Towarzysz Daszyński i Marszałek Piłsudski — Wszystkie inne listy odgrywają w rezultacie tylko drugorzędny rolę i zasadniczo nie wchodzi w grę — Każdy głos który padnie na te listy, będzie wyrzuceniem w próżnię.

Jak dzisiaj wygląda p. Józef Wielowiejski jako przewidyjący polityk? Czy 65 głosów w Sej-

mie to jest próżnia? Czy nie lepiej było zachować więcej powściągliwości?

Na tę samą drogę wszedł wiceminister oświaty ks Zongołowicz, który wogóle w swych mowach wyborczych znacznie przekroczył granice, któreby mu wskazywało jego stanowisko jako duchownego, a który między innymi oświadczył także (Słowo z 12 bm) o odlamach politycznych wchodzących w rachubę.

„— Jednym będzie Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem Marszałka Piłsudskiego stojący na stanowisku Polskiego Mocarstwa, drugim Blok Centrolewu — Te dwa obozy polityczne stoczą walkę, która zdecydowanie, jaką przysłała Polska ma się ostać — Wszystkie inne stronnictwa polityczne, występujące w konkurencji wyborczej, jeśli się znajdą w przyszłym Sejmie, stanowią będą jedynie drobne jego fragmenty, jedynie małe grupki, którym w walce zasadniczej, walce tych dwóch sił które wymieniam, żaden udział nie przypadnie bo starte zostaną w tej walce, bo niczem nie będą w stanie na jej tle się zaakcentować.

Jakże znowu wygląda teraz ks Zongołowicz ze swemi twierdzeniami o starciu Stronnictwa Narodowego?

Twierdzenia te nieprawdziwe miały — szlachetny cel odrywania głosów Stronnictwu Narodowemu — Trudno było zwalczać jego dążenia i trudno było p. Wielowiejskiemu twierdzić, że pp. Burda i Sanojca i Stapiński są bardziej umiarkowane usposobieni niż Stronnictwo Narodowe, a ks Zongołowiczowi trudno było twierdzić że innowiercy i jawni wrogowie Kościoła na liście BB są lepsi niż przedstawiciele Stronnictwa Narodowego — Węc ci gracze wyborczy omiaili sobie tę trudność twierdzeniem, że wogóle nie warto głosować na Stron Narod, gdyż jest ono w zaniku.

A teraz przyszła chwila przypomnienia tych twierdzeń.

Lepiej zawsze szanować staranniej i swoje słowo i swoje nazwisko.

Stolica w hołdzie Chopinowi w 100 letnią rocznicę opuszczenia Polski przez genialnego muzyka

Uroczystości chopinowskie na falach eteru

Poprzednia niedziela upłynęła całkowicie pod znakiem uroczystości chopinowskich. Stolica Polska obchodziła smutną 100-letnią rocznicę opuszczenia przez Chopina Warszawy na zawsze — dnia 2 listopada 1830 roku wyjechał bowiem młody mistrz z Warszawy z zamiarem udania się na jakiś czas zagranicę, tymczasem jego pobyt wśród obcych przedłużył się aż do dnia jego przedwczesnej śmierci.

Ojczystego kraju, za którym tęsknił stale nie oglądał już Chopin nigdy, Wyjechał on wówczas z domu, położonego przy ulicy Krakowskie Przedmieście Nr 5 w którym mieszkał wraz z rodzicami przez kilka lat i w którym stworzył już niejedno ze swoich młodocianych arcydzieł.

Dla upamiętnienia tej daty powstał z inicjatywy p. Leopolda Binental, prof. Wyższej Szkoły Muzycznej im. Fr. Chopina w Warszawie, komitet, w skład którego weszli przedstawiciele naszych głównych instytucji i organizacji muzycznych. Protektorat objął p. minister WR i OP, Sławomir Czerwiński. Przebieg zaś niedzielnych uroczystości był następujący.

O godzinie 10-ej rano została odsłonięta przez p. ministra pamiątkowa tablica, wmurowana na dom przy Krak. Przedmieściu Nr 5 a będącą hojnym darem obecnego właściciela tej historycznej posesji hr. Edwarda Raczyńskiego. Tablicę zaś wykonano według projektu Wojciecha Jastrzębowski.

Podczas inauguracji przemawiali hr. Raczyński oraz p. minister Czerwiński, poczem o godz. 12-ej w południe odbyła się w wielkiej sali Filharmonii warszawskiej akademja — koncert.

Z estrady Filharmonii przemawiali kolejno p. prof. L. Binental z ramienia komitetu, książę Włodzimierz Czetwertyński w imieniu Warsz. Tow. Muzycznego i Towarzystwa Przyjaciół Domu Chopina p. prof. Zbigniew Drzewicki z ramienia Państwowego Konserwatorium Warszawskiego oraz jako delegat Stowarzyszenia Kompozytorów Polskich, prof. Tadeusz Joteyko.

Część koncertowa uwzględniała jedynie utwory, napisane przez Chopina właśnie w okresie poprzedzającym wyjazd z Warszawy. Słuchając ich przekonał się o jeden raz więcej jak słusznie figuruje na wydanem w owym czasie przez Elsnera świadectwie ocena zdolności młodego Fryderyka, ujęta w jednym słowie: genjusz.

Wykonawcami programu byli: pp. Zbigniew Drzewicki i Józef Smidowicz, jako pianiści oraz Lubiana mezzo-sopranistka, p. Helena Leska. Wykonanie nacechowane znamiennem talentu i pieczołowitością Dyrygował orkiestrą Filharmonii prof. Grzegorz Fitelberg, akompanjował zaś prof. Ludwik Urstein.

Po południu uczciło rocznicę wyjazdu Chopina z Warszawy Państwowe Konserwatorium pięknym koncertem, wieczorem zaś oddało „Polskie Radio“ hołd Chopinowi dwugodzinnym koncertem, w którym przyjmowali kolejno udział pp.

Józef Tuczyński, Wacław Kochański, Marja i Kazimierz Wiłkomirscy i Jan Dworakowski.

Bardzo piękną prelekcję okolicznościową wygłosił prof. Stanisław Niewiadomski.

Przypomnienia sokole

Stwierdzam, że organizacja sokola została powołana do życia przed przeszło 60 laty nie dla siebie ale dla Polski — Naszą myślą przewodnią w dobie przedwojennej było wychować społeczeństwo w takiej teźynie fizycznej i moralnej iżby mogło w odpowiedniej chwili pokusić się o zdobycie niepodległości z bronią w ręku — Ten jasny cel odpowiadał potrzebom odczuwanej podówczas przez wszystkich naszych uświadomionych współobywateli.

Jeżeli zatem z istoty sokolstwa wynika że czerpie ono program pracy z potrzeb narodu, to nawiązując do dotychczasowej przeszłości półwiekowej tradycji, musimy nasz program obecny uzgodnić z najważniejszymi i najistotniejszymi potrzebami wolnej Polski — Stwierdzonym jest, że geograficzne położenie Polski mającej ze wszystkich prawie stron otwarte granice zagrożonej od zachodu przez Niemcy a od wschodu przez bolszewicką Rosję jest nadzwyczaj niebezpieczne i niekorzystne — Również niekorzystny jest skład ludności naszego państwa jeżeli się uwzględni że przeszło 30 procent jego ludności stanowią elementy obce.

W tych warunkach i w tem geograficznym położeniu Polska może się ostać tylko jako silne mocarstwo — jako państwo słabe musiałaby ona ulec prędzej czy później przemocy sąsiadów lub wewnętrznemu rozkładowi.

Sila mocarstwa zależy między innymi od wartości duchowej tych jego mieszkańców, którzy dali państwu nazwę od zrozumienia przez nich zadań państwowych i od gorliwości z jaką wypełniają ciążące na nich obowiązki obywatelskie, nad to zależy ona od siły armii i organizacji pomocniczych jakie dane mocarstwo na wypadek wojny utworzyć może — Z powyższego wynika że Polska potrzebuje w czasie pokoju jak najwięcej obywateli, rozumiejących zadania państwa i wypełniających wobec niego swe obowiązki a w czasie wojny jak najwięcej ludzi wyszkolonych wojskowo i zdalnych do służby Ojczyzny.

Skoro z potrzeb państwa mają wyływać kierunki pracy organizacji sokolej to jest rzeczą jasną iż powinna ona wychowywać społeczeństwo:

a) pod względem duchowym a ściślej się wyrażając — obywatelskim.

b) pod względem fizycznym

ad a) Wychowanie duchowe, względnie oby-

watelskie zmierzać powinno do przyswojenia członkom towarzystw sokolich właściwości charakteru które znamionują ludzi o wysokim poczuciu honoru i odpowiedzialności za swe czyny powinno ono przyzwyczajać ich do ścisłego wykonywania obowiązków, jakie przyjęli na siebie wobec Towarzystwa, by tem łatwiej nauczyli się spełniać także obowiązki wobec państwa i społeczeństwa — Towarzystwa sokole powinny zatem stać się szkołą życia obywatelskiego wychowującą na pożytek narodu jak największą liczbę ludzi czynu, czerpiących w miłości ojczyzny oraz w znajomości jej dziejów i zadań państwowych podbudki do ścisłego wykonywania wszelkich obowiązków obywatelskich ludzi stawiających interesy państwa wyżej niż własne i stojących na straży porządku i prawa.

Wychowanie fizyczne powinno objąć wszelkie ćwiczenia gimnastyczne i sportowe, zdolne do wyrobienia osobistej teźyny fizycznej odwagi i przytomności umysłu nadto musi ono objąć wyszkolenie wojskowe, którego celem jest przygotowanie dla państwa rezerw, potrzebnych do uzupełnienia stałej armii na wypadek wojny — Skoro bowiem nie stać nas na stałe utrzymanie tak wielkiej armii jakiej potrzebujemy do obrony naszych otwartych granic przeto należy już w czasie pokoju przygotowywać te siły i rezerwy które mają w danym czasie powiększyć i uzupełnić stałą armję — Należy jednym słowem dążyć do tego, by wogóle cała polska ludność była przygotowana do współpracy z armją — Przebieg wszelkiej wojny przekonał wszystkich, że wojnę prowadzić musi nie tylko armja ale cały naród i że tylko wysiłek całego narodu może zapewnić zwycięstwo — Jasnym zaś jest, że naród który chce zwyciężyć, musi dbać o swe zdrowie i musi posiadać teźynę fizyczną, jakiej potrzeba do zniesienia trudów wojennych i przetrwania najcięższych chwil i niedostatków w czasie wojny — Jasnym jest również, że najpewniejszym źródłem zdrowia i fizycznej teźyny narodu są ćwiczenia cięlesne.

Oto w kilku słowach cały program sokolej pracy! Równa się on zupełnie dawnemu hasłu: zdrowy duch w zdrowym ciele i nie odbiega od programu przedwojennej i nie zrywa z przeszłości półwiekową tradycją — że natomiast w swych szczegółach zastosowany jest do obecnych potrzeb Narodu i Państwa

Ekspansja kościoła

Udział Polski w działalności misyjnej

Dyrektor Papieskiego Dzieła Rozkrzewiania Wiary ks Kazimierz Bajerowicz stwierdza, że w obecnej chwili w misjach katolickich pracuje 69 kapłanów polskich. Z pośród nich 49 należących do różnych kongregacji religijnych znajduje się w 21 wikariatach apostołskich. Św Kongregacja Propagandy Wiary powierzyła misjonarzom polskim dwa terytoria misyjne: wikariat apostołski w Brokenhill w Afryce Południowej, gdzie pracują księża Jezuitów polscy w liczbie 14 i okręg Shun - tek - fu w wikariacie apostołskim Henting - fu w Chinach. W tym ostatnim okręgu czynny jest 4-ch księży misjonarzy polskich w najbliższym czasie przyłączy się do nich jeszcze dwóch księży polskich: ks dr Szunkiewicz, le-

karz, ks Cembrowski, dentysta, który w Shun-tek - fu założył stację misyjno - lekarską.

Dane statystyczne ks Bajerowicza różnią się od informacji o misjonarzach polskich które umieszczone zostały w „Missionses Catholicae cura S Congregationis de Propaganda Fide descriptae — 1930“ i które wliczają tylko 16 księży narodowości polskiej, pracujących w misjach (5 w Azji, 7 w Afryce, 1 w Ameryce i 3 w Oceanji). Różnica pochodzi stąd, że we wspomnianym sprawozdaniu w dziale „różni i niewyszczególnieni“ i że sprawozdanie to nie uwzględniało wielu Polaków którzy pozostali obywatelami niemieckimi i austrijskimi.

Chrystus na preryferjach Warszawy

Podjęte przez JEm ks Kardynała Kakowskiego dzieło podniesienia moralnego i religijnego ludności przedmieść warszawskich rozwija się na szerokiej skali. W ciągu ostatnich lat powstało już około 20 parafij.

Przejeżdżając przez dzielnice podmiejskie widać się wszędzie wyrastające wśród domów nowe świątynie.

Oczywiście to, co powstaje pod nazwą świątyni, nie zawsze i nie od razu jest to gmach wspaniały, ozdobny, imponujący z cegły, kamienia, z witrażowymi oknami, rozległymi nawami i kolumnadą. Najczęściej jest to skromny, drewniany kościółek nakształt szopy, prymitywnie urządzone, lecz przecież skutecznie spełniający swą rolę udzielając schronienia Chrystusowi Panu, utajonemu w Najśw Sakramencie, gromadząc wiernych w szczupłym swym obrębie i promieniując ideałami religijnymi - moralnymi.

Nieraz urządzenia wewnętrzne świątyni i zapatrzenie jej w aparaty i sprzęty kościelne jest nad wyraz skromne. Brak jest szat liturgicznych obrazów i przedmiotów, które są potrzebne do kultu Bożego.

Lecz powoli braki te zostają usuwane dzięki ofiarności wiernych, których dobre serce i pobożność chcą mieć swą świątynię należycie zaopatrzoną.

Powstanie nowej parafii przyjmowane jest zawsze z radością. Ludzie nieraz obojętni i skomuni zowani, otrzymawszy w pobliżu świątynię, chętnie do niej uczęszczają, co świadczy wymownie o drżemiejcej w każdym człowieku potrzebie życia religijnego.

Okazuje się więc niedorzeczność frazesu socjalistycznego o przeżytku religii i obywateli się bez pociech religijnych.

Ludzie odczuwają potrzebę wiary i konieczność jej praktyk bardziej od potrzeb kulturalnych i cywilizacyjnych. Zaspokojenie najgłębszych pragnień duszy jest dla nich rzeczą pierwszą.

Detektyw zwyciężony — zwycięzca

56) — Możesz, naprawdę, wystawić na próbę cierpliwość świętego. Przedziwne spokojnie mówisz, niby o dobrym coup bilardowym, o możliwości, że dziecko to zmarnuje się dla kogoś, kto niczem nie jest.

— Drogi przyjacielu, udzielię ci dobrej rady. Człowiek zabiegający o rękę panny powinien strzec dwu zasad, a zdaje mi się, naruszyłeś obie.

— Co masz na myśli?

— Zanim powiem, chcę wiedzieć, czy radbyś sam poślubić Dorę?

— To trochę szorstkie pytanie, ale oddając hold prawdzie, odpowiem, że czułbym się niezmiernie szczęśliwym, mogąc pozyskać jej miłość.

— Dobrze! Teraz wyjawię ci te dwie zasady. Przedewszystkiem nigdy nie mów źle o rywalu, a powtóre nie opóźniaj oświadczeń.

Randolph spojrzął na przyjaciela bystro i podał mu rękę, którą Mitchel uścisnął serdecznie.

— Dziękuję ci! — rzekł poprostu i podszedł do grupy, gdzie była Dora.

— Czy mógłbym powiedzieć pani słów kilka?

— spytał z cicha przy nadarzonej sposobności. Zdziwiona widocznie tonem, podniosła nań oczy.

— Czy to rzecz ważna?

— Bardzo — powiedział, ona zaś pożegnawszy towarzystwo, poszła z nim do przyległego gabinetu.

— Miss Doro! — ozwał się — proszę, racz mnie pani wysłuchać do końca spokojnie. Sądzę, że nie jest pani tajną miłość moja. Nie wypowiedziałem tego dotąd słowami ale jako kobieta umiała pani przecież czytać w sercu mojem, podczas, gdy ja, mężczyzna nie znam serca pani. Dawniej oka-

Należy więc z całą siłą zaprotestować przeciwko tym, którzy uważają, że wobec ciężkich czasów ekonomicznych, nie pora obecnie wznosić nowe świątynie. Zapominają oni, że obecny kryzys społeczno - ekonomiczny ma swe głębsze przyczyny w kryzysie sumienia. Brak podstaw moralnych w życiu sprawia, że chwieje się cały porządek społeczny, że gospodarstwo narodowe pada w chaos.

Nie wyzwoli go żadna doktryna ekonomiczna, żadne hasła polityczne, partyjne. Jedne tylko zasady nauki Chrystusowej, wprowadzone w życie, mogą wytknąć narodowi drogę prawdziwych reform politycznych, społecznych i ekonomicznych.

A więc każda przybywająca świątynia — to skarbnica prawdziwych wartości, nietylko wiecznych, duchownych, a strzeliste jej wieże — to drogowskazy dla ducha narodowego i znaki ostrzegawcze przed błędnymi drogami.

Nowopowstałe świątynie stają się jak zawsze a zwłaszcza na preryferjach miasta ogniskiem życia religijnego, moralnego i kulturalnego. Duszpasterz nietylko spełnia służbę Bożą, udziela Sakramentów św, ale jest także pionierem, niosącym zaniedbanym dzielnicom światło kultury, oświaty i cywilizacji.

Przy kościele działają obok bractw — liczne stowarzyszenia koła młodzieży, związki dorosłych, sodalicje, stowarzyszenia charytatywne, oświatowe, zespoły dramatyczne, odczyty, kursy, kino itd.

Ich duszą jest proboszcz. Jest to zwykle jednostka dzielna pełna inicjatywy, energii, ofiarności i wytrwałości, jednostka odpowiednia i specjalnie dobrana przez władzę kościelną, aby mogła podjąć trudnej pracy na preryferjach miasta.

Należy podnieść, że duszpasterze przedmieść warszawskich spełniają swe zadania z podziwu godnym poświęceniem.

Nieraz własnymi rękami przyczyniają się do budowy świątyni, świecąc przykładem zatrudnionym przy niej robotnikom.

W okresie zakładania parafii i wznoszenia kościoła, schronienia udziela im klasna izba, nieraz pełna wilgoci.

Uposażeni skromnie, a często żyjący w niedostatku, są wzorem samozaparcia, zjednując serca

zywała mi pani pewną życzliwość, ale w czasach ostatnich — zresztą pomnę to, ograniczając się tylko do zapewnienia, że byłbym niezmiernie szczęśliwy, uzyskawszy nadzieję, iż będę mógł panią kiedyś nazwać swoją. Ofiaruję wzajemnie całe życie. Zdaje mi się że to już wszystko co miałem powiedzieć. Doro, kochana, słodka Doro, powierz mi się pani z zaufaniem.

Ujął zlekka jej dłoń, ponieważ zaś nie cofnęła jej, pozwolił sobie przy końcu na gorętsze słowa. Po chwili wahania usunęła rękę i spojrzała nań zwiłgotniałymi oczyma.

— Czy naprawdę, kochasz mnie pan tak bardzo? — spytała.

— Nie umiem powiedzieć, jak bardzo!

Usiłował znowu pochwycić jej dłoń, ale wywinęła się, stawiając nowe pytanie.

— O pieniądzach nie myślisz pan przytem?

— Panno Remsen, to obraz!

— Nie, nie! — rzuciła szybko — To tylko nieporozumienie. Nie miałam na myśli pieniędzy swoich — Nie mogę tego wytłumaczyć, ale proszę o odpowiedź — Cóżbyś pan powiedział gdybym — jakże powiedzieć — gdybym uczyniła coś, coby pana kosztowało dużo, dużo pieniędzy?

— Rozumiem! Chce pani powiedzieć, przeto, że jesteś rozrzutna, Proszę nie myśleć o tem. Może pani wydawać wedle woli, nie użalę się na to nigdy.

Sprawiło jej to wyraźną ulgę wielką. Milcząc przez chwilę, wodziła oczyma wokoło, a Randolph śledzący kierunek spostrzegł, że patrzy na Thaurę. Drgnąwszy pod wpływem zazdrości, chciał mówić, gdy zwróciła się doń znowu.

— Proszę o mnie źle nie myśleć i nie gniewać się, — rzekła, powstrzymując wzburzenie — Jest coś, czego nie mogę panu wyjaśnić, lecz pewną jestem, że po wyjaśnieniu nie wzięłbyś mi pan tego za złe. Aż do czasu pełnego zaufania, odpowiedź dać nie jestem w możności. Czy pan zaczeka? — zakończyła prosząco.

ludu, który widzi w nich bezinteresownych opiekunów.

Nie zważają na wygody, na komfort, oddani całkowicie sprawie pozyskania dla Kościoła obojętnych, zbłąkanych i pogrążonych w ciemnościach nowoczesnego pogaństwa — cały sposób ich życia, całe ich postępowanie z ludźmi świadczy wymownie, że największą ich troską jest dobro dusz.

Dzięki temu ustępują wśród proletariatu uprzedzenia do sukni kapłańskiej; odpadają zarzuty, że ksiądz służy bobatszym, że nie dba o biednych i jest ich nieprzyjacielem.

Niechże więc demagodzy polityczni, zacięci wrogowie Kościoła, zanim zaczną atakować kler katolicki, zapoznają się z cichą, ale pełną zaparcia pracą apostołów przedmieść warszawskich.

Działalność tych duszpasterzy jest tam wielce dobroczynna. Nie jeden zaciekle komunista, nie jeden nałogowy pijak zmieni swe życie pod wpływem ich pracy.

Ileż dobrego przyczyniają oni ojczyźnie społeczeństwu, opanowując zradykalizowane i zdemoralizowane elementy przedmieść i wnosząc ducha Ewangelji na tę pustynię moralną.

A ileż dobrego czynią oni dla ucywilizowania tych dzielnic!

Nie jeden proboszcz walczył o elektryczność, dobre drogi, urządzenia kulturalne dla swej parafii itp. Szkoły, ochrony, przytułki, stowarzyszenia powstawały z jego inicjatywy i przy jego współpracy.

Całe to dzieło oparte o cichą i ofiarną pracę duszpasterzy warszawskich przedmieść zasługuje na większą uwagę i żywsze zainteresowanie społeczeństwa, które powinno pośpieszyć mu z pomocą. Będzie to wyraz wdzięczności dla Kościoła i najlepsze uznanie dla tak doniosłej inicjatywy i wieloletnich wysiłków J Em ks Kardynała Kakowskiego.

Ks Dr Z Wądołowski

Złoty telefon Ojca św

Dnia 12 bm ustawiono w pracowni Ojca św złoty aparat telefoniczny będący darem Nowojorskiej International Telegraph and Telephone Company.

Aparat ten jest wykonany — jak wiadomo — ze szczerzego złota i ozdobiony srebrnymi pokrytymi emalją głowami czterech ewangelistów tudzież wykonanym tak samo herbem papieskim.

Kto wie jednak — oświadcza korespondent Neus Wiener Journal — czy Papież kiedykolwiek użyje osobiście tego kosztownego aparatu gdyż stało się już prawem zwyczajowym Watykanu że Papież nie powinien osobiście telefonować.

Szpital dla chorych pereł

W Londynie została przed kilku dniami otwarta klinika dla pereł — Jak wiadomo perła po przełknięciu traciła odporność i staje się wówczas łatwym żerem dla różnych perłowych chorób, które ją toczą — Głównymi rozsładnikami chorób pereł są rozmaite kremy i pudry któremi piękna pani podnosi swą urodę — W nowo otwartej klinice poddaje się chore perły działaniu promieni w laboratorium roentgenologicznych których działanie uleczają pacjentkę — perłę.

— Jak długo? — spytał gniewnie i podejrzewając, że to, czego mu wyjawić nie może stoi w związku z Thaurą.

— Czy zgodziłby się pan zaczekać na prośbę moją, powiedzmy — do Nowego Roku?

— Bardzo to długo, ale jeśli taka wola pani, poddać się muszę.

— Bardzo panu dziękuję!

Tyle tylko powiedziała, ale on wyczuł ton radosnego uniesienia w jej głosie. Łzy napełniły jej oczy i przez krótką szczęśliwą, chwilę, wyczytał w nich miłość idącą z głębi serca. Pod nieodpartym przymusem, przyciągnął ją i dotknął ustami jej ust. Był zadowolony, mimo że zaraz odeszła do grupy Thaurę, który ją powitał gorąco.

Przez następne tygodnie cierpiał bardzo skutkiem zazdrości, ale wspomnienia tego jednego momentu, kiedy zdawało się, że mu bezwiednie oddaje całą istotę i duszę doprowadzało go zawsze do równowagi.

— Nie mogłaby była uczynić tego, będąc fałszywą! — mówił sobie — Kocha mnie, tylko coś nas dzieli, czego nie rozumiem, a co powoduje takie postępowanie. Trzeba cierpliwie czekać i ufać. Jest mi wierna.

Ale zaraz napływały stare wątpliwości.

W jakiś miesiąc po opisanej rozmowie odbyła się druga podobna, pomiędzy Dorą a Thaurą. Francuz przybył przed południem, kiedy była sama, tak że miał dla siebie całe pole. Z wielką zręcznością skierował rozmowę na upragniony temat, wspomniawszy mimochodem, że pochodzi ze szlachty i ją się żalić, iż mężczyzna, w jego wieku spragniony miłości, nie ma jej od kogo zażądać.

Potem zapytał głosem bardzo miękkiem, czy myślała już kiedy nad tem i czy czuła potrzebę mężczyzny, towarzysza, który byłby jej wszystkim. Mówił bardzo pięknie, ona słuchała z zainteresowaniem, ale odpowiedź nie była po jego myśli.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z POMORZA

Działdowo Pan komisarz straży granicznej Gazety donoszą: Przygoda zdarzyła się architektowi warszawskiemu p W Galikowskiemu, kierownikowi robót przy budowie koszar marynarki wojennej w Gdyni Powracając do Warszawy, inż Galikowski rozłożył na ławce plany budynków, wyjął cyrkiel, podziałkę i pograżył się w zawilich obliczeniach W przedziale nikogo więcej nie było Trzeba trafu, że w tym samym czasie spacerował po korytarzu wagonu komisarz straży granicznej p Stanisław Wiatrowski Zerknąwszy do przedziału, zauważył plany — Oto — pomyślał — w tem coś jest!

I od tej chwili nie spuszczał architekta z oka Pociąg minął Grudziądz, następnie Brodnice i bieg wzdłuż pogranicza Prus Wschodnich A komisarz wciąż dumiał i dumiał Ostatecznie doszedł do wniosku, że inżynier jest szpiegiem, sporządzającym mapy topograficzne

Odkryciem podzielił się z konduktorem, ten znów zawiadomił nadkonduktora i od tej chwili cała obsługa pociągu o niczem nie myślała jak tylko o ujęciu szpiega

Gdy na pewnej stacji p Galikowski wysiadł, by napić się piwa, wszyscy konduktorzy podążyli za nim do bufetu A kiedy pociąg znalazł się w Działdowie, dano znać policji Do przedziału wkroczył przodownik Ku przerażeniu architekta skonfiskowano mu mapy i przybory kreślarskie W imieniu prawa jesteś pan aresztowany — oznajmił przodownik

— „Ależ panowie, — bronił się p Galikowski — to jakaś omyłka Ja, broń Boże, nie jestem posłem“

Pomimo protestów usunięto go z wagonu i osadzono w areszcie w Działdowie Po uływie doby architektaw raz z protokołem i dowodami rzeczowymi odesłano do Warszawy

Tu dopiero pomyłka wyszła na jaw Przedstawiciele władz przeprosili warszawiaka za wyrządzoną mu przykrość, a nierozgarnięty komisarz straży granicznej otrzymał telegraficzną naganą

Lubawa Charakterystyczna rozprawa sądowa Przed tut sądem odbyła się 6 bm rozprawa karną przeciwko pp Fr Tykarskiemu i Ulanowskiemu z Rumiana Akt oskarżenia zarzucał im zakładanie tajnych organizacji i rozpowszechnianie zmyślonych i przekreślonych faktów, mogących wywołać wzdąlenie dla władz Oskarżał prokurator, przewodniczył sędzia p Szwedowski Tło tej rozprawy przedstawia się następująco: Dnia 12 ub m oskarżeni udali się do Rybna celem założenia tamże placówki Obozu Wielkiej Polski Przytem wygłosili obaj przemówienia, w których władze dopatrzyły się obraźliwych zwrotów, choć obaj przytaczali fakta, ogłoszone przez prasę Na podstawie przeprowadzonych dochodzeń, aresztowano obu następnego dnia i osadzono w więzieniu, skąd ich dopiero wieczorem wypuszczono Cała ta sprawa przeprowadzona w bardzo przyspieszonym tempie, wygląda bardzo komicznie Na zebraniu nie było wcale posterunkowego, akt oskarżenia sporządzono na podstawie opowiadania kilku niepełnoletnich chłopców Wykazała to zresztą rozprawa, a trzech świadkowie oskarżenia 16—18 letni chłopcy, nie mający o polityce pojęcia, zeznawali bardzo niejasno Najlepiej obrazuje to oświadczenie jednego. „Gdybyśmy byli wiedzieli, że będziemy za tą stawali przed sądem to byśmy byli lepiej słuchali, co mówiono!“ Rzecz prosta, że na tej podstawie sąd nie mógł wydać wyroku i na żądanie oskarżonych sąd postanowił powołać kilku świadków, znajdujących się wówczas na owem zebraniu P Tykarskiego przeprowadzono na rozprawę z więzienia, w którym w dniu rozprawy przesiedział

Jeszcze jedna rzecz Pp Tykarskiemu i Ulanowskiemu zarzuca się zakładanie tajnych organizacji Co to ma znaczyć? Przecież Obóz Wielkiej Polski jest organizacją jawną Czemu to „Strzelcowi“ nie robi się żadnych trudności, mimo znanych i głośnych z jego strony wybrzków?

Grudziądz Malarz — oszust Od pewnego czasu na terenie Grudziądza uwijał się osobnik nazwiskiem R Mieczysław(zam przy ul Sobieskiego 16 W sferach kupieckich p R uchodził za wyśzszego urzędnika skarbowego i był wszędzie mile widziany

Nawiąawszy bliższe stosunki z pewnym obywatelem grudziądzkim, fałszywy urzędnik w sposób podstępny wyłudzał od niego poważną kwotę pieniędzy, przekraczającą 27,000 zł

Onegdaj oszusta aresztowano Okazało się, że jest to malarz amator, który prócz wrodzonego talentu posiada „zdolności“ i w innym kierunku

Osadzono go w więzieniu śledczym przy ul Budkiewicza

Gdynia W jedną z ostatnich nocy szalał nad Gdynią huragan, który wyrządził w porcie liczne szkody M in wskutek naporu wichru huraganowego nan stacji Gdynio-port, runął jeden z kranów węglowych, ustawionych na molu szwedzkim, zatarasowując wszystkie tory kolejowe nabrzeżne Pod gruzami kranu znalazło się 11 wagonów, z czego 3 ładowane węglem i 8 próżnych — Wszystkie wagony są ciężko uszkodzone

Wskutek runięcia kranu 2 robotników zostało ranionych Przerwa w naładunku trwała aż do

czasu usunięcia gruzów kranu i uszkodzonych wagonów

Rokoczyn, pow starogardzki Na dobry sposób wzięli się robotnicy sezonowi tu majątku, którym właściciel nie zapłacił należności za kopanie kartofli Zrozpaczeni robotnicy zafantowali mu 3 krowy i odstawili je do posterunku policyjnego w Starogardzie Właściciel resztówki już nieraz zalegał z zapłatą robotnikom rolnym

Gruta W poniedziałek 11 listopada Stowarzyszenie Polskiej Młodzieży Katolickiej na zebraniu plenarnem, które odbyło się w dawnym ognisku, udekorowało dawniejszego druha prezesa a obecnie członka wspierającego za dzielne sprawowanie swego urzędu i gorliwą pracę pełnioną przez 4 lata Złotem Krzyżem Zasługi

Z DALSZEJ POLSKI.

Poznań Ładni poddani Członek królewskiego rodu cyganów Jan Kwiek, który rozbił swe na mioty przy ul Łukaszevicza został w nocy napadnięty przez własnych poddanych i braci Do namiotu jego wtargnęło dwunastu cyganów, z których jeden z sztyletem w rękę zmusił jego żonę do wydania wszystkich pieniędzy Przeszraszona arcystronka cygańska wydała całą gotówkę w wysokości 500 zł Nie koniec na tem Napastnicy zerwali Kwiekowej ze szyi łańcuszek z dwoma dukatami, Wartość jego wynosi około 200 zł

Niecznych sprawców napadu rabunkowego, którzy nie uszanowali nawet swoich członków królewskiego rodu, nie przychwycono Po zrabowaniu pieniędzy i łańcuszka, zgryza ulotniła się w niewiadomym kierunku

Ostrzeszów Pożary W Kuźnicy Bobrowskiej wybuchł pożar w zabudowaniach p Marjana Wojtkowskiego Spalił się dach słomiany chlewa z zapasami siana, a podczas pożaru zostały poparzone dwa konie i zaczadziły się dwie sztuki nierogacizny — W Ostrzeszowie, w zabudowaniach rolnika Andrzeja Plewińskiego, spaliła się stodoła, chlewa, żyto, siewczarka i dwie świnie W obydwu wypadkach okazało się, że pożary powstały z nieostrożności

— **Ostrożnie z bronią** W dniu 8 bm, zdarzył się w Bolesławcu nieszczęśliwy wypadek Strażnik graniczny p Stachowski powróciwszy ze służby, zdjął pas wraz z bronią i wyszedł z mieszkania Pozostała w domu z żoną Stachowskiego nie jaka Majerowiczówna, poczęła manipulować z bronią, wskutek czego nastąpił wystrzał, godząc Stachowską

Spór o rozszerzenie się Kościoła katolickiego w Grecji

Ostatnio doszło w pięknej Helladzie do zaostrenia odwiecznego sporu pomiędzy Katolicyzmem a Prawosławiem, którego skutkiem nieuniknionym było wstrzymanie się Stolicy Apostolskiej od udziału w obchodzie stulecia odzyskania niepodległości przez kołebkę cywilizacji europejskiej Mianowicie penetracja i siła atrakcyjna Greków Katolików, obrządku bizantyjskiego, którzy w latach 1923 i 23 schronili się do Ojczyzny greckiej z Turcji, a zwłaszcza Konstantynopola, pod przewodnictwem administratora apostolskiego ks Calavassy, zaczęła się wydawać groźną metropolie prawosławnemu Grecji, arcybiskupowi w Ateńskiemu Papadopolosowi W liście do „administratora Greków katolików obrządku bizantyjskiego Turcji i Grecji“ napisał on „propagandą unijną“, wykorzystującą tożsamość obrządku, jako usławianie okropne i paskudne, a nawet zupełnie przeciwnochrześcijańskie“

Prasa grecka przyłączyła się unisono do wywodów metropolity Mazonerja przysłała prawosławiu z nadspodziewaną pomocą W 1929 r opinia publiczna zażądała od ministra wyznań Guticasa przesładowania unitów Po kilku próbach „ograniczenia w miarę możliwości ich apostolstwa misyjnego“ wycofał się on z akcji pod pozorem niewystarczalności podstaw prawnych W dodatku oświadczył on bez ogórek, że katolicy w żadnym kraju prawosławnym nie przeszkadzają w propagandzie, oraz że jedynym środkiem do zwalczania akcji unickiej to „zakładanie szkół i internatów, przewyższających ich zakłady“, z których np zakłady wychowawcze Urszulank w Naxos i Tenos bardziej widocznie odpowiadają potrzebom społeczeństwa greckiego od liberalnych szkół państwowych, otworem stojących agitaacji wywrotowej

Ustanowienie kurateli państwowej nad dobrami greckiej cerkwi prawosławnej i inne, wewnętrzne trudności odnieły metropolitę ateńskiego wkrótce do wzmoczenia ataków na Rzym, jako środka popularnej dywersji Szczególnie założenie „ośrodka helleńskiego“ unickiego wśród greckich kolonji we Francji rozsierdziło prasę Minister oświaty Papandreu zabronił „zakładom zagranicznym“ w Grecji przyjmowania uczniów krajowych przed ukończeniem przez nich 6 klas szkoły państwowej Ostracyzm ten został rozciągnięty na unickie szkoły greckie w Rzymie dla obywateli greckich Seminarjum unickie w Grecji zostało zamknięte przez policję, razem z Kościołem, Daremne były protesty posłów Francji, Włoch oraz Biskupów katolickich Grecji Rząd grecki obstął przy swoich zarządzeniach antykon-

stytucyjnych i sprzecznych z traktatem o mniejszościach, podpisanym w Sevres Wszystkie obietnice Venizelosa z 1917 r, uczynione arcybiskupowi Smyrny, że katolicki arcybiskup Aten cieszyć się będzie szczególnymi względami i że wolność wyznań będzie najdalej przestrzegana, poszły widocznie w zapomnienie Czas nam katolikom je przypomnieć

ROZMAITOŚCI.

Bestjałski mąż przy pomocy siostry powiesił własną żonę

W dniu 1 grudnia rozegra się w poznańskim Sądzie Okręgowym epilog potwornego mordu, jakiego się dopuścił na swej żonie gospodarz Michał Kuźma z Januszewa w pow średzkim

W Januszewie w odległości paru kilometrów od Środy, gospodarował na roli wspólnie z żoną, która wniosła 12 tysięcy zł posagu, młody, gdyż zaledwie 25-letni Michał Kuźma Początkowo młodzi małżonkowie żyli w zgodzie, ale po dwóch latach rozpoczęły się nieporozumienia Zarzewie niezgody miała wnieść rodzina Kuźmy, dwie siostry i dwaj jego bracia, Z nieustalonych dotychczas przyczyn zarówno siostry jak i bracia Kuźmy czuli niechęć do swej bratowej Kuźma, jęczony przez rodzinę, czynił żonie częste wymówki Niechęć ta wkrótce zamieniła się w nienawiść i Kuźmowa niejednokrotnie szukała schronienia u swych rodziców Pewnego dnia po wsi rozeszła się wiadomość, że Kuźmowa popełniła samobójstwo przez powieszenie Istotnie denatkę znaleziono wiszącą na haku w chlewie Po pogrzebie wśród miejscowej ludności zaczęły kursować pogłoski, że Kuźmowa samobójstwa popełnić nie mogła i że niewątpliwie stała się ofiarą zbrodni Wskazywano nawet jawnie na Kuźmę jako na domniemanego mordercę Policja rozpoczęła dochodzenia i Kuźma, wzięty w krzyżowy ogień pytań, przyznał się do strasznej zbrodni

O morderstwie zeznał on, co następuje: Przed dokonaniem morderstwa Kuźma zwrócił się do swej siostry Joanny, proponując jej, aby podawała żonie kulki czekoladowe, zawierające igły Brata Kazimierza znowu namawiał do oblania naftą i zapalenia łóżka, w którym spała Kuźmowa Gdy wszystko to zawiadło, zachęcał siostrę, aby, gdy Kuźmowa podeszła do studni, celem zaczerpania wody — chwyciła ją za nogi i wrzuciła do studni Innym znowu razem domagał się od brata Feliksa, aby wprowadził Kuźmową na sadzawkę, pokrytą słabą warstwą lodu Bita przez męża Kuźmowa, cierpliwie znosiła razy, co zbrodniarza doprowadzało do szału Kuźma bowiem upatrzył już sobie inną kobietę i dążył do pozbycia się prawowitej żony

Długo myślał nad zgładzeniem jej i to w ten sposób, aby sprawa się nie wydała, aż wreszcie wymyślił coś takiego, co jego zdaniem miało usunąć nawet cień podejrzenia

W styczniu br przywołał brata Kazimierza i nie zdradzając się ze swych zamiarów przed nim kazał mu wbiec do belki w oborze wielki hak W swe zbrodnicze plany wtajemniczył jedynie siostrę swą Joannę, wymuszając na niej, że będzie mu pomocną w strasznym tym czynie Po usunięciu domowników, Kuźma przywołał do chlewu żonę i siostrę, aby mu rzekomo w czemś pomogły Gdy kobiety nadeszły, zbrodniarz stał na beczce i manipulował coś przy haku W pewnym momencie Kuźmowa zbliżyła się do męża a wówczas zbrodniarz zarzucił jej pętałicę na szyję Joanna zaś miała wysunąć deskę, na której stała Kuźmowa Po dokonanej zbrodni oboje udali się do pracy Nieżywa już Kuźmową dostrzegł parobek dopiero o godzinie 7 wieczorem

Jako główni sprawcy bestjałskiego mordu zasiadają na ławie oskarżonych Kuźma i siostra jego Joanna

Żydzi w Rosji sowieckiej

Według oficjalnej statystyki sowieckiej Rosja bolszewicka posiada obecnie 2800000 żydów; z tego 21 procent to urzędnicy 25 procent robotnicy 21 procent rzemieślnicy 12 procent przemysłowcy i 8 procent rolnicy — W szkolnictwie żydzi stanowią 14,7 procent słuchaczy wyższych uczelni technicznych, 17,7 procent uczniów wyższych szkół handlowych, 15 procent studentów wydziałów medycznych, 11,5 procent słuchaczy instytucji pedagogicznych i 21,3 procent studentów w szkołach sztuk pięknych

Wśród 417 członków centralnego komitetu partii komunistycznej jest 127 żydów; 46 wśród 883 członków komitetu wykonawczego URSS i jeden w radzie komisarzy ludowych — W wojsku lądowym i w marynarce żydzi stanowią 2 procent Wszędzie jednak żydzi zajmują kierownicze stanowiska

~~~~~  
Czytajcie i rozpowszechniajcie

„Dziennik Pomorski“  
~~~~~

Drukarnia drukarni „Dziennika Pomorskiego“
Wł. J. Schreiber, Chojnice

KRONIKA POLITYCZNA**Napad na szkołę polską w Mikołajkach nie może ująć bezkarnie**

Związek Polskich Tow. Szkolnych w Niemczech złożył na ręce ministra spraw wewnętrznych Rzeszy wniosek, domagający się przeprowadzenia ścisłych dochodzeń dyscyplinarnych przeciw landratowi w Sztumie dr Zimmerowi oraz żandarmowi Welttdowi, którzy wzięli udział w sprawie brutalnego napadu bojówek niemieckich na szkołę polską w Mikołajkach, gdzie — jak wiadomo — została zdemolowana szkoła polska i ochrona — Skarga Związku Towarzystw Szkolnych wywodzi, że landrat dr Zimmer jako władza policyjna w powiecie odpowiedzialny jest za napady na szkołę polską w Mikołajkach, które to napady ciągnęły się przez szereg dni — Do ekscesów niemal przyczyniło się prowokacyjne zachowanie landrata Zimmera, który swego czasu w kościele podczas czytania po polsku Ewangelji demonstrował — Również zachowanie żandarma Weltda wykazuje wyraźnie jego wybitnie antypolskie nastawienie i przez to dyskwalifikuje go do pełnienia służby

Równocześnie Związek Polsk. Towarzystw Szk. skierował do prokuratury państwa doniesienie, domagające się przeprowadzenia ścisłego sądu i ukarania sprawców napadu

Na skutek tego doniesienia dnia 14 bm przybył do Mikołajców prokurator celem przeprowadzenia na miejscu dochodzeń za sprawcami brutalnego napadu na szkołę i ochronę polską — Z zainteresowaniem oczekujemy wyroku, jaki zapadnie w tej sprawie — Okaże się, czy sądy niemieckie potrafią jeszcze być obiektywne wobec krzywdy wyrządzonej obywatelom należącym do mniejszości narodowej

Sinclair Lewis o nagrodzie Nobla

Amerykański pisarz Sinclair Lewis, który — jak wiadomo — ostatnio otrzymał nagrodę literacką Nobla, udzielił w tych dniach wywiadu przedstawicielom prasy, którym oświadczył iż rządzi mu się po głowie rozmaite plany do wielu nowych powieści, że na razie jednak nie może się na żaden z nich zdecydować

Nie jest to moja wina — mówił Sinclair Lewis — iż w powieściach moich Ameryka dopatruje się piętnowania i krytykowania rozmaitych rzeczy — Opisuję tylko to co widzę — Nie jestem żadnym szperaczem, lecz tylko autorem — Ze wszystkich moich dzieł oceniam najwyższą powieść pod tytułem Dr Arrowsmith — Jest to jedyne na moja powieść, którą sam mogę jeszcze czytać z zadowoleniem

Wiadomość o zaszczytnym przyznaniu mi na grody Nobla otrzymałem drogą telefoniczną na fermie w Connecticut — W pierwszej chwili, gdy wieść tę podano mi telefonicznie, uważałem ją za jakiś złośliwy żart — Natychmiast udałem się do Nowego Jorku, gdzie odszukałem mego nakładcę który potwierdził mi autentyczność telefonicznej nowiny — Wiele osób przypuszczało iż nie przyjmę nagrody Nobla, podobnie jak to uczynił swego czasu z nagrodą Pulitzera — Ta ostatnia nagroda jednak w myśl statutu miała być przyznana temu, kto najlepiej odmaluje zdrowotność amerykańskich obyczajów i amerykańskiego życia — Wobec tego zastrzeżenia nie czułem się uprawniony do przyjęcia nagrody Pulitzera

Obecnie przyznanie mi nagrody literackiej Nobla wywołało rozmaite komentarze w kole moich przyjaciół, znajomych i szerokich rzesz czytelników — Przyjaciel mój Mencken dowiedziawszy się o moim odznaczeniu, powiedział iż w tym wypadku inteligencja Europy zatrumfowała raz wreszcie nad amerykańską głupotą — Moi rodacy są jednak tem przyznaniem mi nagrody Nobla bardziej zirytowani, aniżeli ucieszeni — Jedną z wielkich gazet nowojorskich zauważa z ironią iż pierwsza Nagroda Nobla jaka przypadła w udziale pisarzowi amerykańskiemu, spadła akuratnie na autora, który nie jest zdolny do niczego lepszego, jak do krytykowania i ośmieszania swoich współziomków

Uchwała Sejmu zadecyduje o zwolnieniu byłych posłów z Brześcia

Ponieważ niektórzy byli posłowie aresztowani w Brześciu przeszli jako kandydaci z różnych list przy obecnych wyborach wyłoniła się kwestja co się z nimi stanie

Otóż los ich zależy od uchwały większości Sejmu gdyż art 21 Konstytucji marcowej przewidywa co następuje:

„Postępowanie karno — sądowe, karno — administracyjne lub dyscyplinarne wdrożone przeciw posłowi przed uzyskaniem mandatu poselskiego go ulegnie na żądanie Sejmu zawieszeniu aż do wygaśnięcia mandatu

Jeżeli więc Sejm wypowie żądanie by zawieszono postępowanie przeciw wybranym kandydatom którzy przebywają w więzieniu śledczym wypuści ich się na wolność,

Równocześnie dowiadujemy się że pogłoski jakoby więźniów z Brześcia miano przenieść do więzienia świętokrzyskiego, nie odpowiadają prawdzie

CHOJNICE I POWIAT

Chojnice, dnia 20. listopada 1930 r.

Rekolekcje

Od 22 wieczorem do 26 rano odbędą się w kładzie św. Boromeusza zamk. rekolekcje dla dawniejszych uczennic szkoły gospodarstwa domowego — Zgłoszenia uprasza się nadesłać do 21 bm

Miejskie Gimnazjum Żeńskie w Chojnicach

Wywiadówka dla Rodziców o postępach i zachowaniu się uczennic odbędzie się w środę dnia 22 o godzinie 1 — 2

Ma'ysikowa, przełożona

Do rolników pow. chojnickiego

Wobec zbliżającego się terminu wyborów do Senatu zwracam się do Was — rolnicy, pow. chojnickiego z gorącym apelem, aby w dniu tym, ani jeden głos polski nie poszedł na marne

W tym celu trzeba dostarczyć osobom starszym furmanek aby mogły się dostać do lokali wyborczych jak również dopilnować daleko mieszkających i opieszających, aby głos swój oddali i zwiększyli w ten sposób ilość głosów polskich

Dołożymy wszelkich starań, aby z Pomorza nie wszedł do Senatu żaden Niemiec Będzie to najlepszą odpowiedzią na zakusy naszych sąsiadów Dowiedzmy całemu światu, że Pomorze jest rdzennie polskie. dla tego też nie strachy ani jednego głosu polskiego!

W dniu 23 bm wszyscy bez wyjątku rolnicy — polacy i ich rodziny winni stawić się do głosowania jak jeden mąż!

Jest to obowiązkiem obywatelskim każdego Polaka

Gospodarz z pow. chojnickiego

Z zielonej granicy

Straż Graniczna przytrzymała w okolicy Charzykowa niejakiego Franciszka Szklarskiego z Grudziądza który usiłował przejść granicę do Niemiec Sąd Powiatowy skazał go na 10 dni więzienia z zawieszeniem na 1 rok

Kino Nowości

wyświetla dziś w czwartek dnia 20 bm o godzinie 8,15 wielki i wspaniały film pod tytułem: „Ich Czworog“ (Cienie przeszłości) Sensacyjna afera skandaliczna w eleganckim świecie Londynu Intrygantka przesładowująca niewinną kobietę — W rolach głównych Ewelina Brent oraz 100 proc męczyzna Cline Brook znany z szeregu filmów Okrutne fatum sprawcą sieci występku i nieszczęścia

Aresztowanie wyrotowca ukraińskiego

Z Torunia donosi: W pociągu zdążającym z Gdańska do Warszawy aresztowany został student politechniki lwowskiej narodowości ukraińskiej, Eustachy Berchulak, przy którym znalazłono w czasie rewizji paczkę broszur komunistycznych, podpisanych przez centralny komitet komunistycznej partji zachodniej Ukrainy

Berchulak odprowadzony do policji w Tczewie oświadczył że należy do ukraińskiej organizacji Osnowa i przez partję komunistyczną wykorzystał stanął nieświadomie Twierdzi on, że broszury komunistyczne wręczył mu w Gdańsku nieznanemu osobnik, z poleceniem oddania pewnej osobie nieznanej z nazwiska a tylko za podanym rysopisem w sali rysunkowej politechniki lwowskiej

Berchulek znany jest w Dobrowlanach pow. Drohobycz z akcji wyrotowej i działalności komunistycznej Osadzono go w więzieniu w Tczewie

Podpisanie pożyczki zapalczanej

W poniedziałek została podpisana umowa pomiędzy ministrem skrabu z jednej strony o spółkę eksploatacyjną monopolu zapalczanego w Polsce i szwedzką spółką zapalczaną Kreugera jako gwarantką spółki eksploatacyjnej monopolu zapalczanego z drugiej strony

Umowa obejmuje:

1) przedłużenie terminu dzierżawy monopolu o lat 20 to jest do roku 1965 oraz obustronną zmianę warunków dzierżawy i

2) kontrakt pożyczki na sumę 32400 tysięcy dolarów oprocentowanej na 6,5 procent rocznie przy kursie 93

Umowa wejdzie w życie po jej uchwaleniu przez ciała ustawodawcze

Kaukaz wulkanem antybolszewickim

W obwodzie Terskich kozaków ruch antybolszewicki został naogół stłumiony — Starzy kozacy częściowo poumierali, częściowo podporządkowali się zarządzeniom nowej władzy — Młodzież jest w bardzo znacznym stopniu skomunizowana

Również spokojnie jest we wschodniej części Dagestanu, przylegającej do kolejowej linii Pietrowsk — Derbent — Natomiast w głębi Dagestanu tubylcy prowadzą zaciętą walkę z władzą sowiecką — W rzuconym wśród śnieżnych szczytów Gumbie, niedostępnym zbraku odpowiednich dróg dla większych oddziałów wojskowych panuje już od pół roku jakiś czecheniec, który nazywa siebie synem słynnego za carskich czasów kaukaskiego bandyty Selimchana — Napada on na instytucje sowieckie i wycina w pień urzędni-

Naokoło świata samochodem „Citroyen“

objeżdżają 5 części świata pp Wład. Kmiecik, Andrzej Stefaniak i Józef Niroz Trasa wymosi 200 tys km Podróż trwać będzie 2 lata Odwiedzili oni w także miasto nasze, i redakcję pisma naszego

Gdzie jest policja i gdzie Towarzystwo o Ochronie Zwierząt

W obecnych dniach można zauważać po ulicach lub drogach nieokrywane konie okryciami, z powodu czego zwierzęta marzną i strasznie cierpią, trzając się od mrozu i zimna Czyby nie mogła policja dopilnować, ażeby konie okrywano?

Następnie zauważa się często męczarnie koni przy wozach ciężarowych i okrutne bicie koni nie mogących ruszyć wozów z zasp śnieżnych, co miało miejsce w tych dniach np na ulicy Dworcowej i Ogrodowej

Należałoby przy każdej ul wypisać rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 22 marca 1928 — Dz Ust R P Nr 36-28 poz 332 o ochronie zwierząt, gdzie za takie postępowanie w art 2 i 4 grozi się grzywną do 2000 zł i do tego aresztu do 6 tygodni

Kronika policyjna

Przytrzymano 3 osoby poszukiwane przez władze policyjne roaz 1 osobę za pijaństwo

Z sali sądowej

Wyrokiem wydziału karnego przy Sądzie Powiatowym w Chojnicach skazani zostali m in: Julian i Marja Szyrowie z Chojnic za spowodowanie pożaru z niedbalstwa na 50 złotych grzywny wgl 10 dni aresztu i ponoszenie kosztów sądowych

Stanisław Szypryt z Zielonej Chociny za kradzież leśną na 650 zł, wgl za każde 4 zł 1 dzień robót leśnych

Leon Wardyn z Brus za kradzież ubrania na 5 dni więzienia

Jan Klóskowski z Chojnic za oszustwo na 14 dni więzienia

Konrad Behrent z Chojnic za nielegalne przekroczenie granicy państwa na 7 dni aresztu

Ja Weilandt z Nowej Cerkwi za oszustwo na 30 złotych grzywny wgl 2 dni aresztu

Ernst Weilandt z Chojnic za nielegalne przekroczenie granicy na 3 dni aresztu z zawieszeniem na 1 rok

ków — Na początku października otoczył on z licznym oddziałem miasteczko Madzalis, zabrał z państwowej kasy około sto tysięcy rubli, rozstrzelał 14 sowieckich urzędników a dwóch agentów GPU kazał zakopać żywcem — Obecnie władze sowieckie ogłosiły za głowę tego odważnego powstańca 5000 rubli nagrody

Najgorzej dla bolszewików przedstawia się sprawa na południowym Kaukazie — Rejon Saczcheri na północny wschód od Katakaisu już od trzech miesięcy jest faktycznie w rękę powstańców — Zebrało się tam około 4 tysięcy gruzińskich włościan, gospodarstwa których zostały przemocą wcielone do kolchozów Parokrotnie wysyłane przeciwko nim oddziały wojskowe zmuszone były cofnąć się, ponosząc poważne straty

W okolicach Karsa, Eriwanii i Elizawetpola również operują liczne oddziały powstańcze — Pociągi na zakaukaskich kolejach chodzą wyłącznie pod ochroną silnych oddziałów wojskowych W wielu miasteczkach urzędnicy sowieccy nie ośmielają się wychodzić wieczorem z domu — Władze sowieckie doskonale zdają sobie sprawę z tego, że plemiona kaukaskie tylko czekają na odpowiedni moment, ażeby wystąpić solidarnie i zrzuć jarmo bolszewickie

Gielda Płodów Rolnych w Poznaniu

Poznań, dnia 19. XI. 1930 r.

Warunek: handel hurt. fr. st. załad. ładunki waga — dostawa zsrz za 100 kg., w złotych.

Zyto	17,75—18,25
Pszonica	24,25—25,75
Jęczmień przemiatowy	19,00—21,50
Jęczmień brow.	25,00—27,00
Owies	18,00—19,50
Mąka z. 65% wł. work.	—29,50
Mąka p. 65% wł. work.	43,00—46,00
Otręby żytnie	10,50—11,50
Otręby pszenne	12,00—13,00
Rzepak	42,00—44,00
Groch polny	00,00—00,00
Groch Victoria	27,00—32,00
Ziemiaki jadalne	2,00—2,30

RUCH w TOWARZYSTWACH

Towarzystwo Handlowców Chojnice Zebranie odbędzie się w czwartek dnia 20 bm o godzinie 8 wieczorem w lokalu p Koperskiego przy ul Człuchowskiej (dawnej restauracja Muellera)

Z powodu ważnych spraw uprasza się o liczny udział Goście mile widziani Zarząd

SMPZ Zebranie plenarne odbędzie się w piątek dnia 21 bm o godzinie 8 w szkole powszechnej Skrzynka zapytań Pytania należy przysyłać w domu Sprawie służ!

Świat w roku 1931

Interesujące przepowiednie francuskich i amerykańskich proroków

Jak się ukształtują losy świata w roku 1931? Jak corocznie, tak i obecnie cały szereg astrologów, jasnowidzów i proroków postarało się, ażeby czy to z konstelacji planetarnej czy też na podst. wieśnych dochowych właściwości uchylić rąbka tajemnicy przed nami. Można się na te przepowiednie sceptycznie zapatrywać, ale mimo tego interesującym jest zapoznanie się z temi procektami

Co przepowiadają francuscy prorocy?

Paryski astrolog Abel jest ogromnym optymistą. Wyczytał w gwiazdach jedynie korzystne wydarzenia na rok 1931, a w szczególności ogromne postępy techniki, dotyczące się przede wszystkim nowości w dziedzinie lotnictwa. Pewnemu Francuzowi uda się rozwiązać tajemnicę helikoptera, tej małej powietrznej taksówki przyszłości, która umożliwi lądowanie na dachach i zakładanie lotnisk w śródmieściach wielkich miast. Drugim niezwykle ważnym w następstwa wynalazkiem, poprostu rewolucyjnym, jest dzisiejsza technika, będzie wynalezienie przez pewnego Amerykanina bezpośredniej przemiany ciepłoty słońca na elektryczną siłę. Amerykanie jednakże będą trzymać wynalazek ów w tajemnicy, zabezpieczając go jedynie do użytku Stanów Zjednoczonych. Tajemnicę tę zdobędzie jednakże niemiecki szpieg przemysłowy i odda do użytku całego świata. W polityce przepowiada Abel zbliżenie francusko-niemieckie, które ma być podstawą do związku między temi dwoma państwami przeciwko Rosji.

Jasnowidząca madame Fraya prorokuje straszną katastrofę dla Paryża, która pograży tę metropolję świata w ciężkiej żałobie. Ma to być pożar teatru, tak olbrzymi że przewyższy wszystkie katastrofy tego rodzaju. Wogóle madame Fraya uważa rok 1931 za niepomyślny. Katastrofy kopalniane których serja rozpoczęła się w obecnym roku zapiszą się w dalszym ciągu licznie w kronice nieszczęść Europy.

Inny znowu jasnowidz Violet prorokuje epidemję, podobną do hiszpanki, która grasowała w tak zastraszający sposób przed kilkunastu laty. Epidemja ta wybuchnie na Bałkanach i przez We-

gry i Austrię zaleje całą Europę, pociągając mnóstwo ofiar. Na razie lekarze będą bezradni, w końcu jednakże uda się paryskiemu Instytutowi Pasteura wynaleźć ochronną szczepionkę.

Prorocтва amerykańskie

Amerykański astronom Lee prorokuje ogromne zdobycze w dziedzinie lekarskiej. Mianowicie rok 1931 przyniesie zwycięstwo nad straszną zmożą ludzkości, a mianowicie chorobą raka. Już z wiosną uda się jednemu z lekarzy niemieckich odkryć bakcyła raka. W końcu roku pewien londyński serolog wynajdzie środek leczniczy.

Również na polu technicznym dokonanych zostanie szereg ważnych odkryć. W pewnym niemieckim prowincjonalnym uniwersytecie zjawi się nowy Roentgen, który odkryje nowy rodzaj promieni, przewyższający tak w medycznym, jak i fizycznym działaniu siłę promieni Roentgena kilkakrotnie. W r. 1931 zostanie również odkryty nieznaną chemiczny element. Według prognozy Lee'a, rok przyszły będzie katastrofalny dla handlarzy djamentów. W Indiach bowiem uda się pewnemu inżynierowi skryzalizowanie węgla w djamenty we wszystkich możliwych barwach. Wyprodukowane brylanty nie będą, jak to bywało przy dotychczasowych próbach mikroskopijnie małe, ale wielkości normalnych kamieni i spowodują ogromny spadek cen na giełdzie djamentów.

Rywal Lee'a jasnowidz i astrolog Whitecomb przepowiada na rok 1931 śmierć dwóch europejskich władców. Przepowiada on również dwa czarne dni dla nowojorskiej giełdy, jeden 1 marca, a drugi we wrześniu. Również przepowiada straszną katastrofę dla Francji, która to przepowiednia zgadza się z prorocstwem jasnowidzącej madame Fraya. W dziedzinie technicznej, jednym z najważniejszych wydarzeń będzie zdobycie stratosfery na wysokości 20 km, natomiast drugie przedsięwzięcie tego rodzaju zakończy się katastrofą.

Głuchoniemi zeznają w procesie jako świadkowie

W Sądzie Okręgowym karnym we Lwowie od była się w poniedziałek oryginalna rozprawa, w której występowało kilkanaście osób głuchoniemych. Na ławie oskarżonych zasiadł głuchoniemy Stanisław Czernicki, dentysta z zawodu,

były sekretarz towarzystwa głuchoniemych nadzieja, oskarżony o sprzeniewierzenie z kasy towarzystwa oszczędności upośledzonych biedaków w kwocie 4196 złotych i 30 dolarów.

Czernicki dawał trybunałowi wyjaśnienia przy pomocy tłumacza sądowego Franciszka Szeinena, obecnego kierownika zakładu dla głuchoniemych we Lwowie. Podobnie zeznawali głuchoniemi świadkowie w liczbie 14.

Trybunał skazał Czernickiego na 8 miesięcy ciężkiego więzienia bez zawieszenia kary.

Poświęcenie największego domu robotniczego na świecie

Z Nowego Jorku donoszą: Największy i najosobliwszy ze wszystkich bankietów jakie się kiedykolwiek odbywały urządzony został onegdaj w Pittsburgu z okazji poświęcenia wielkiego domu robotniczego. Bankiet ten, w którym wzięli udział przedstawiciele sfer gospodarczych z całego świata, wydany został przez wielkiego fabrykanta konserw, Heinza, dla jego robotników. Na życzenie organizatora tej uroczystości, podobne bankiety odbyły się o tej samej porze we wszystkich wielkich miastach Ameryki, a także i w tych miastach Europy, w których wielki fabrykant amerykański ma swoje filje, m. in. w Londynie i w Berlinie. Wszystkie przemówienia, wygłaszane na bankiecie w Pittsburgu, nadawane były przez radio. Aby zaś w innych miastach uczestnicy podobnych mieli złudzenie iż biorą udział w olbrzymim bankiecie w Pittsburgu, podawane było wszędzie to samo menu i w tym samym porządku co na bankiecie w Pittsburgu.

W żadnym z miast amerykańskich ani też europejskich nie wypito podczas uczty ani jednej kropli alkoholu, tak bowiem postanowił organizator tego światowego bankietu urządzanego z okazji poświęcenia olbrzymiego domu dla robotników w którym między innymi znajduje się również teatr obliczony na 3500 widzów.

Fabrykant konserw, Heinz jeden z największych na świecie dla uświetnienia tej uroczystości postarał się również o przemówienie prezydenta Hoovera. Z uderzeniem godziny 3 po północy, gdy biesiadnicy we wszystkich miastach zajęli byli właśnie spożywaniem indyków, zabrzmiał głośnik i speaker zapowiedział mowę prezydenta Hoovera.

Bractwo Strzeleckie

CHOJNICE.

W sobotę dnia 22. bm. o godz. 20-tej
w hotelu p. ENGLA

zabawa zimowa.

Ubranie cywilne. Udział wszystkich braci pożądan.

Zarząd.

Obrazy narodowe

Cud nad Wisłą
Zaślubiny Polski z Morzem
Rejtan na Sejmie Warszawskim
Nie rzucim ziemi
Hołd Pruski
Bitwa pod Grunwaldem
Konstytucja 3-go Maja

oraz obrazy religijne i krajobrazy

w wielkim wyborze poleca

Księgarnia Dzien. Pomorskiego.

KINO NOWOŚCI

W czwartek dnia 20 bm.
o godz. 8.15

Wielki i wspaniały film pod tytułem

Ich czworo

(Cienie przeszłości)

Sensacyjna afera skandaliczna w eleganckim świecie Londynu. Intrygantka przesładowująca niewinną kobietę.

W rolach głównych:

Ewelina Brent,
Clive Brook,
William Powell,
Doris Kenyon.

Okrutne fatum sprawcą sieci występku i nieszczęścia.

Ceny zwykle! Koncert wzmocniony Jazz-band!

Od piątku: Dawno oczekiwany film
Skrzydła.

Samochód ciężarowy

1,5 ton. „Opel“ do szybkiej jazdy, za sumę zł. 3000,— do sprzedania. Bardzo dogodne warunki płatności.

Łaskawe oferty uprasza się pod 3.000 skierować do eksped. Dzien. Pom.

Makuchy

rzepakowe, słonecznikowe, lniane oraz
**śrut „Soya“,
makę rybia
i mięsna**

poleca

Pomorskie Stowarzyszenie
Rolniczo-Handlowe. Chojnice
Tel. 24

Od 24 — 29 b. m.
od godz. 2—5 i 6—9
udzielać będą

lekcji malowania

na płótnie w gmachu Gimnazjum niemieckiego
Zgłosz. przyjmuje się w
gimnazjum.

Polecam po cenach przystępnych

dla **STOLARSTWA:**

DYRTY KLEJONE
w różnych rozmiarach,
deski stolarskie
wszelkiego rodzaju.

dla **kołodziejstwa**

SUCHE BALE
dębowe — bukowe —
brzostowe — brzo-
zowe, oraz **sprychy**
i dyszle.

Chojnickie Tartaki
Fr. Steinhilber
Chojnice — Pomorze.

Polecam

la najlepszy pielęgnowany
ser szwajcarski
la ser tyłzycki oraz
wszelkie gatunki sera
miękkiego.

Fretwald, nast. Richter

Mam na sprzedaż

70 ctr. wapna
gaszonego, położonego przy
Szosie Bytowskiej Osady,
również można tam nabyć
parcele podbudowę.

A. Riedel właśc. Rink,
Gdańska 2. skład.

Dobrze umeblowany pokój

w rynku od zaraz lub od
1. XII. r. b. do wynajęcia.
Gdzie wskaże eksp. Dz. Pom.

Plecaki

oraz

walizki

poleca

Księgarnia
Dzien. Pomorskiego

Najwyższy czas, aby zakupić wzory do robótek ręcznych, chcąc takowe ukończyć na Boże Narodzenie.

Proszę zwiedzić mój interes, bez obowiązku kupna, bogato zaopatrzone w obrusy, poduszki, garnitury kuchenne, chodniki, fartuchy i t. d. Wszelkie materiały do robótek jak wełnę, nici jedwab nabyć można u mnie w różnych odmianach.

Ludwik Rasch

Chojnice.